

**Verhalen om samen
te lezen**

Inhoud

Inleiding	p. 5
Biniam wordt kampioen	p. 6
Het zandmannetje	p. 10
De hoed en de soldaat	p. 14
Mira heeft magie	p. 18
Het damast van Buda	p. 22
De winkel van Martina	p. 26
Het monster van Nian	p. 30
Een thuis voor Magda	p. 34
Prins George en de grote boot	p. 38
Het kasteel	p. 42
Ik ben de guasca	p. 46
Manneke Timpelentee	p. 50

Inleiding

Twaalf verhalen om samen te lezen, die vindt u in dit boekje. Verschillende erfgoedorganisaties doken in hun collecties op zoek naar grappige, ontroerende of spannende verhalen. Ze schreven ze op maat van wie Nederlands leert. Het taalplezier is er voor iedereen: voor wie nog Nederlands leert of zich er al in thuis voelt. Voor wie wil (voor)lezen of ernaar luisteren.

Aanleiding is Erfgoeddag, het jaarlijkse feest voor het cultureel erfgoed. Dat staat in 2024 in het teken van 'Thuis'. Hier leest u verschillende verhalen die doen denken aan thuis. Over Magda bijvoorbeeld, die een nieuwe thuis zoekt in een ander land, net als Giuseppe en Costanza. Of over Biniam, die heimwee heeft naar zijn geboorteland. Maar ook volksverhalen zoals dat van Mira, voor wie thuis iets heel magisch wordt.

Al deze verhalen nodigen uit tot dialoog, tot het samen delen van ervaringen.

Komt u binnen in ons huis?

Biniam wordt kampioen

1. Talent

Biniam fietst.

Hij koerst.

En hij doet dat goed.

Hij wint elke wedstrijd.

Hij is een van de beste renners van Eritrea.

Eritrea is een land in het oosten van Afrika.

Zijn vader kijkt graag naar wielrennen.

“Veel oefenen, zoon. Dan word jij kampioen!”

Dat zegt de vader.

Biniam heeft talent.

Mensen in Europa zien dat ook.

Biniam krijgt een kans:

hij mag oefenen in Zwitserland.

In een heel bekende school voor wielrennen.

Hij oefent er samen met andere jongens.

De jonge wielrenners komen uit veel landen.

Biniam krijgt elke maand zakgeld: 97 euro.

Biniam traint graag.

Maar hij mist Asmara, zijn thuisstad.

Hij heeft heimwee.

2. Winnaar

Biniam blijft toch in Europa.
Hij blijft fietsen.
En hij rijdt beter en beter.
En weet je wat?

Een Belgische ploeg vindt Biniam een goede fietser!
Hij krijgt een contract.

In 2022 wint Biniam de koers Gent-Wevelgem.
Hij is nu 21 jaar.
Gent-Wevelgem is een bekende wedstrijd.
Bekend in België én buiten België.
Veel mensen kijken naar deze koers.
Hij is de eerste Afrikaan die deze koers wint!

De vader van Biniam ziet de koers op tv.
Hij ziet hoe zijn zoon wint.
Hij klapt in zijn handen en hij huilt.

3. Blijven fietsen

Biniam is een echte wielrenner.
Hij is ook een echte familieman.
Hij heeft een vrouw en een dochter: Saliem en Leila.
Zij wonen in Eritrea.
Biniam is al drie maanden in België.
Ze missen elkaar.

Maar er komt nog een koers: de Ronde van Vlaanderen.

De Ronde Van Vlaanderen is ook een klassieker.
Een heel belangrijke koers.

Biniam beslist:

“Ik rijd niet mee.
Ik wil naar huis.”

Biniam gaat naar Eritrea.

Daarna komt hij terug en fietst verder.

Koers na koers.

Soms wint hij.

Soms verliest hij.

Blijven fietsen, Biniam!

Het zandmannetje

1. Naar bed

Het is bijna donker.
De laatste zon kleurt de hemel rood.
Een kleine jongen moet naar bed.
Zijn naam is Jari.
Hij geeuwt.
Wat is hij moe!

2. Een man op de trap

Op de trap in het huis loopt een man.
Het is het zandmannetje.
De trap kraakt.
Kkkrr kkrk kkrk.

Het zandmannetje heeft twee paraplu's in zijn hand.
Een zwarte paraplu voor stoute kinderen.
Een mooi gekleurde paraplu voor brave kinderen.
In zijn andere hand heeft hij een zakje met zand.
Hij opent de deur van Jari's slaapkamer.

3. Een paraplu

Wat doet het zandmannetje nu?
Hij gooit zand in de ogen van de jongen.
Het doet geen pijn.
Jari slaapt nu.

Het zandmannetje zit naast het bed.
Hij opent een paraplu.
En hij vertelt een verhaal aan Jari.
Dit is het verhaal:

4. Een boot

Het zandmannetje en Jari stappen in een boot met grote zeilen.
“Deze nacht varen we samen naar een ver land”, zegt het zandmannetje.
“Het is warm in dat land.
En we nemen kippen mee!”

Ze varen lange tijd over wilde golven.
Er is een storm. Met bliksem en donder!
De boot gaat heen en weer.
Ze houden zich goed vast!
De kippen kakelen.
Ze zijn bang.

5. Een ooievaar

Het water is weer kalm.
Wat zien ze nu in de lucht?
Een vogel met lange poten en met grote vleugels.
Een ooievaar!

De ooievaar is moe.
Zijn vleugels worden zwaar.
Hij zakt en zakt en zakt.
Zijn poten raken de boot.

Oef, nu kan de vogel rusten.

De ooievaar vertelt over zijn reis.
Over de piramides.
En het hete zand van de woestijn.

6. De kippen lachen

De kippen begrijpen de ooievaar niet.
Ze kakelen luid. Tok tok tok.
“Ooievaar, jij bent dom”, lachen de kippen.
Dat maakt de ooievaar verdrietig.

Hij spreidt zijn vleugels.
En hij vliegt weg, hoog in de lucht.

“Jullie lachen met de ooievaar”, zegt Jari tegen de kippen.
“Dat is niet lief.
Morgen maak ik soep van jullie!”

7. Is het een droom?

Jari schrikt wakker.
Is hij nog op de boot?
Neen, hij ligt in zijn bed.
Het is een droom!
Wat voelt hij in zijn ogen?
Is dat zand?

En wat ligt er op zijn bed?
Het is een paraplu.
Een mooie paraplu!

De hoed en de soldaat

1. De koning komt

Het is 13 juni 1909.

De zon schijnt.

Er hangen veel vlaggen in de stad.

Het is feest!

De koning bezoekt Antwerpen.

De straten staan vol met mensen.

Ze willen de koning zien.

Ze wachten vele uren.

De mensen dragen mooie kleren.

Ze hebben een hoed op hun hoofd.

Er is een soldaat. Hij is trots.

Hij zit op een sterk bruin paard.

Zijn zwaard blinkt.

Hij roept luid in het Frans:

“Le roi arrive!”

Dat betekent: “De koning komt!”

De mensen zijn blij.

Kijk, daar is de koning!

Eindelijk.

Iedereen klapt in de handen.

Hoera!

2. De hoed van Jozef

Jozef juicht niet.

Jozef is een student.

Hij is groot, zijn schoenen blinken.

Hij draagt een mooi kostuum en een hoed.

Hij roept: "Soldaat, spreek Nederlands!

Wij willen geen Frans horen.

Wij willen alleen Nederlands horen!"

Waarom roept Jozef dit?

Wel, dat zit zo:

dit gebeurt meer dan 100 jaar geleden.

In Antwerpen spreken de mensen twee talen:

Nederlands en Frans.

Rijke mensen spreken Frans.

Gewone mensen spreken Nederlands.

Rijke mensen spreken ook Frans tegen gewone mensen.

Dat vinden die mensen niet fijn.

Ze verstaan geen Frans.

3. Soldaat Kop Eraf

Wat doet de soldaat?

Hij neemt zijn zwaard en slaat op het hoofd van Jozef.

Jozef ligt op de grond.

Hij beweegt niet meer.

Iedereen houdt zijn adem in.

Het is heel stil.

Je hoort de vogels fluiten.

De vlaggen vliegen in de wind.
De soldaat steekt zijn zwaard weg.
Hij geeft zijn paard een aai. Hij is tevreden.

Is Jozef gewond?
Leeft Jozef nog?
Maar dan, kijk: Jozef staat traag recht.
Hij beeft over heel zijn lichaam.
Hij voelt aan zijn hoofd, armen en benen.
Gelukkig. Hij is niet gewond.
Zijn hoed ligt op de grond.
In de hoed zit een grote scheur.
Jozef heeft geluk.
De hoed redt hem.

Het is niet meer stil.
Mensen lachen.
Jozef lacht nu ook.
Hij steekt zijn hoed omhoog.
Hij leeft!
Hoera, laat het feest beginnen.

De soldaat wordt beroemd.
Hij heet nu 'Soldaat Kop Eraf'.
Jozef houdt zijn hoed bij.
Vandaag ligt de hoed in een archief in Antwerpen.
En de ruzie over Frans en Nederlands?
Die duurt nog heel lang ...

Mira heeft magie

1. Toveren

Mira heeft een huis.
In het bos.
Het is er fijn.
Ze woont er met haar man en drie zonen.

Mira praat met dieren.
Mira kan vliegen.
En nog iets: elke nacht tovert Mira.
Eerst drinkt ze thee.
Dan wordt ze een dier:
Mira wordt een kat.
Of een uil.
Of een paard.
Alles kan!

2. De jongens

Het is nacht.
Haar zonen zijn wakker.
Ze kijken naar hun mama.
Mira drinkt thee.
O! Nu is mama een schaap.
Wat een blij schaap.

“Dat is leuk!
Wij willen ook.”
Dat zeggen de zonen.
De jongens drinken de thee van Mira.
En dan: poef!
Drie vosjes!

3. De drie vosjes

Het is leuk.
Ze spelen in het bos.
Ze zwaaien met hun mooie staart.
Ze rennen heel hard.
Zo fijn!

Maar nu zijn de vossen moe.
De jongens willen terug naar huis.
Naar hun bed.
Ze willen geen vos meer zijn.
Maar hoe worden ze weer mens?

4. De papa

Papa ziet drie vosjes.
Hij geeft de thee van Mira.
De vosjes worden weer jongens.
Ze moeten naar bed.

Papa is boos.
Boos op Mira.
Hij gooit de thee weg.
Geen magie meer.
Stop!

5. Het gekke schaap

Mira is ook moe.
Ze wil naar huis.
Ze wil weer een mens zijn.

Oei, de thee is op.
Er is nog één slokje.
Dat is niet genoeg.

Alleen haar hoofd is er.
Verder is Mira een schaap.
Zo gek!

Mira kan niet praten.
Ze kan geen thee maken.
Blijft ze altijd een schaap?
Wie kan Mira helpen?
“Mèèèèèèè?”

Het damast van Buda

1. Oorlog

Buda is een grote stad in Hongarije.
Een stad met een muur en torens.
Een stad met een rivier.
Buda is mooi.
Dat vindt ook keizer Leopold.
Hij is baas over een groot rijk.
Van Vlaanderen tot Oostenrijk.
Maar keizer Leopold wil meer ...
Hij wil Buda hebben!
Dus stuurt hij zijn soldaten naar de stad.
Ze vechten.
Ze hebben kanonnen en paarden.

De soldaten winnen.

2. Damast

De keizer is blij en trots:
“Ik organiseer een groot feest.”
Zo weet iedereen het:
“Buda is van mij.”

De keizer wil een feest met een prachtige tafel.
Met een tafellaken van damast.

Damast is helemaal wit.
Er staan tekeningen op.
Het is met de hand gemaakt.
En dus erg duur.

3. De stad Kortrijk

Een damast weven duurt lang.
Enkel de beste wevers kunnen dat.
In Kortrijk maken ze het mooiste damast.
Kortrijk is een stad in het rijk van keizer Leopold.
Ver weg van Buda.

Dus stuurt de keizer een brief.
De brief is voor een wever uit Kortrijk.
Dit staat er in de brief:
“Weef jij voor mij het allermooiste damast?
Een damast met de stad Buda erop?
Ik stuur je prenten van de stad.
Zo weet je hoe Buda eruitziet.”

4. Trots

Waw!
De wever in Kortrijk is verrast.
De keizer vraagt zijn hulp.
Natuurlijk wil hij weven.

Hij gaat aan het werk.
Hij bekijkt de prenten die de keizer stuurde.
“Wat een mooie stad”, denkt de wever.
“Die muur, die rivier ...

Die ken ik ergens van.”
Maar de wever weet niet van waar ...

Dus neemt hij zijn witte draden.
Hij weeft.
Hij weeft torens, huizen en een rivier.
Soldaten, paarden en kanonnen.
Hij werkt uren, dagen, weken.
Tot het damast af is.

5. Buda in Kortrijk

De wever bekijkt het damast van Buda.
Voor de laatste keer.
Plots ziet hij het ...
Buda lijkt op zijn wijk in Kortrijk.
Hier is ook een rivier.
En een muur rond de huizen.
De wever denkt:
“Vanaf nu noemen we onze buurt ‘Buda’.”

Zo heeft keizer Leopold plots twee Buda's in zijn rijk.

Nu is het honderden jaren later.
Buda is nog altijd de naam van een wijk in Kortrijk.
Buda ... zoals de oude stad in Hongarije.

De winkel van Martina

1. In de winkel

Martina schrijft in haar dagboek:
“1 september 1567, Antwerpen.
Ik werk in mijn winkel. Dit is de eerste dag.”

Martina is 17 jaar.
Ze ruimt de winkel op.
Ze vouwt de doeken.
Ze legt hemden op een stapel.
De kragen van kant legt ze mooi op een tafel.
Kant is een dure stof.

2. Naar huis

Het is avond.
De zon zakt langzaam.
Ze verdwijnt achter de huizen van de stad.
Een hond blaft.

“Ik ga naar huis. Het wordt donker”, zegt Martina.
Ze telt het geld.
Het was een goede dag.
Martina is tevreden.
Het geld is voor haar vader, Christoffel Plantijn.
Hij maakt boeken.
Boeken maken kost veel geld.
Hij wil de beste drukker zijn.

Martina sluit de deur.
Dag winkel, tot morgen.
Ze stapt naar huis.
Nog twee straten.
Dan is ze thuis.
Bij haar ouders.
Bij haar vier zussen en haar kleine broer.
Wat een lieve baby.

“Bonsoir tout le monde ! Goedenavond iedereen!”,
roept Martina.
“Ik ben thuis!”

3. Nederlands lezen

Thuis spreekt Martina Frans.
Haar ouders komen uit Parijs.
Nederlands is moeilijk.
Ook na twintig jaar.

Het is altijd druk in het huis.
Haar vader is de beste drukker van Europa.
Hij heet Christoffel Plantijn.

Martina helpt haar vader graag.
Ze leest een tekst luidop.
Ze zoekt de fouten.
Ze leest: “Het is middag. De zan schijnt aan de hemel.”

Ze leest de zin nog een keer.
En nog een keer.

Staat er *zan*?
Dat is fout.
Het juiste woord is *zon*.

Grappig, denkt ze.
Eén letter maakt een nieuw woord.
Zin zon zoen.

4. Een man

Dan ziet ze Jan.
Ze bloost.
Jan woont ook in het huis.
Hij werkt voor haar vader.
Boeken verkopen is zijn taak.

Martina kent Jan goed. Al tien jaar.
Maar vandaag is anders.
Vandaag is een nieuw begin.
Zo voelt het voor Martina.
Het kriebelt in haar buik.

Martina kijkt diep in de ogen van Jan.
Wordt hij misschien haar man?

Het monster van Nian

1. Nian

Diep in de zee van China woont het monster Nian.
Nian heeft scherpe tanden en lange hoorns.
Nian is een gemeen monster.

2. Honger

Nian leeft het hele jaar onder water.
Maar niet op oudejaarsavond.
Dan krijgt hij honger.
Honger naar mensenvlees.

Op die avond komt Nian uit het water.
Hij sluipt naar het dorp.
Hij eet de eerste mens die hij te pakken krijgt.
Lekker!

3. Een plan

De mensen in het dorp zijn erg bang.
Wanhopig.
Ze willen niet dat Nian hen opeet.

Maar ze hebben een plan!

De mensen vragen de leeuw om hulp.
“Ja”, zegt de leeuw, “ik help jullie.”

4. Oudejaarsavond

Het is oudejaarsavond.
Nian sluipt door het dorp.
Klaar om mensen op te eten.

De leeuw is ook in het dorp.
Klaar om het monster weg te jagen.

En dat lukt!
De leeuw maakt zich heel groot.
Hij schudt zijn manen.
Hij brult.
Heel erg luid.

Zo luid dat Nian terug in het water duikt.

5. Blij

De bewoners zijn erg blij.
Ze zijn veilig!
De leeuw krijgt een nieuwe taak:
hij bewaakt nu het paleis van de keizer.
Elke dag en elke nacht.

6. Paniek

Een jaar gaat voorbij.
Het is opnieuw oudejaarsavond.

Nian komt uit het water.
Hij heeft meer honger dan ooit.

Maar de leeuw kan niet helpen.
Hij bewaakt het paleis. Dat is ver weg van het dorp.

Paniek! Wat nu?

7. Een dans

Twee bewoners hebben een plan.
Ze verkleden zich als een leeuw.
Net echt!
Ze brullen, dansen en springen.

Nian ziet deze leeuw.
Hij schrikt! De leeuw brult nog luider.
Hij duikt opnieuw het water in.
De mensen in het dorp zien het monster nooit meer.

Vanaf nu dansen de bewoners elk jaar.
Ze dansen de 'leeuwendans':
mensen verkleed als een leeuw.

Een thuis voor Magda

1. In Hongarije

Magda woont in Hongarije.
Ze is 13 jaar.
Het is 1927.
Veel mensen in Hongarije zijn arm.
Dat komt door de oorlog.
Ook de familie van Magda is arm.
Haar moeder is heel ziek.

2. Vertrek

Magda reist met de trein naar België.
In de trein zitten arme kinderen uit Hongarije.
In België krijgen ze eten en een nieuw gezin.

Magda vindt de reis heel spannend.
Ze heeft een beeldje van een engel bij.
Haar moeder gaf haar dat beeldje.

3. Een nieuwe familie

Magda woont nu bij de familie Gilissen.
Ze moet helpen op de boerderij.
De familie is niet lief voor Magda.
Magda heeft heimwee.
Ze mist haar ouders, haar huis, de taal.

Magda gaat vaak op bezoek bij de buren.
Daar wonen vier dochters.
Magda en de dochters worden vriendinnen.
Ze blijven vriendinnen voor het leven.

4. Een eigen gezin

Magda is nu 23 jaar.
Ze trouwt met Toon.
Eindelijk woont ze niet meer bij de familie Gilissen!
Magda en Toon krijgen twee zonen.

Maar dan sterft Toon in een auto-ongeval.

5. Werken

Magda heeft verdriet.
Maar ze moet verder.

Magda leeft bij de familie van Toon.
Ze wonen in een oude boerderij.
Overdag helpt Magda met de dieren.
's Nachts naait ze kleren en breidt ze sokken.
Ze verkoopt de kleren aan mensen uit het dorp.

6. Oorlog

Er komt oorlog.
Oorlog in België.
Oorlog in de wereld.

Na de oorlog is het tijd voor een nieuwe start.
Ook voor Magda.
Het is 1945.

7. Een nieuwe start

Magda trouwt opnieuw.
Met Eugène.
Hij heeft al twee dochters en een zoon.
Ook Magda heeft al twee zonen.
Ze krijgen samen nog vijf zonen.
Dat zijn samen 10 kinderen!

Eugène is bakker in het dorp.
Magda werkt mee in de bakkerij.
Ze werken samen voor hun gezin.
En ze maken ook plezier.

8. Wat is thuis?

België voelt niet als thuis.
Magda mist haar familie.
Soms gaat ze op reis naar Hongarije.
Ook daar is ze niet meer thuis.

Wat is voor haar wel thuis?
De liefde voor haar kinderen.
Het engeltje uit steen, dat ze van haar moeder kreeg.
Het engeltje blijft altijd bij Magda.

Prins George en de grote boot

1. Een boot voor treinen

Het is 24 april 1924.

Het is een belangrijke dag in Zeebrugge en in Harwich.

Dat zijn twee havens: één in België en één in Engeland.

In Harwich is het feest!

Er zijn nieuwe boten.

Ze zijn heel groot.

Op de nieuwe grote boten kunnen treinen staan.

De treinen uit Engeland varen naar Zeebrugge.

Dan rijden de treinen verder naar Italië.

Vandaag rijden de eerste treinen op de boten.

Daarom is het feest!

Prins George van Engeland is de beroemde gast.

2. Prins George

Een prins moet taken doen.

Niemand vraagt of een prins dat wil doen.

Elke prins en elke koning doet zulke taken.

Prins George moet naar het feest voor de nieuwe boten.

Ook al is hij een beetje nerveus.

Daar komt de trein met de prins.

De prins stapt uit.

Zijn haar is netjes gekamd.
Hij heeft mooie kleren aan en een hoed.
Oei, het regent.
De prins zoekt zijn jas.
Oh, die ligt nog in de trein. Vergeten ...
De muzikanten spelen nog eens hetzelfde liedje.
De mensen wachten.
Iedereen wil de prins zien.

3. Trillen

Gelukkig!
Daar is de prins. Mét jas.
Prins George moet aan een wiel draaien.
Zijn handen trillen.
Iedereen kijkt naar hem ...

Het wiel zit heel vast.
De prins duwt en duwt ...
Dan lukt het!
Het wiel draait.
De trein rijdt nu op de boot.
Dag trein! Veel plezier op zee.
Doe ze de groeten in Zeebrugge.

De prins kijkt trots.
Zijn opdracht is gelukt!

4. Naar huis

Prins George geeft iedereen een hand.

Hij stapt weer op de trein.

De eerste opdracht was niet gemakkelijk.

De prins is blij dat hij weer naar huis mag.

Het kasteel

1. Honderd jaar geleden

In Italië leven een man, Giuseppe, en een vrouw, Costanza.

Ze zijn jong en heel verliefd.

Samen krijgen ze een zoon: Carletto.

2. Boos op de keizer

De keizer van Italië is een slechte baas.

Hij luistert niet naar de mensen.

Hij doet alleen wat hij zelf wil.

Giuseppe, Costanza en zoon Carletto vluchten weg uit Italië.

Ze nemen heel weinig spullen mee.

Ze hebben elkaar.

3. Vluchten

Ze reizen door Frankrijk.

Wat een groot land.

Waar kunnen ze wonen?

Dan zijn ze in België.

Hier leeft hun oom.

Hij woont in het kasteel van Gaasbeek.

Het gezin is welkom in het kasteel.

4. Het kasteel

Het kasteel met de grote tuin wordt hun nieuwe thuis.
Soms is het leven hier moeilijk.
Ze missen Italië en hun familie.
“Het regent hier veel”, zegt Giuseppe.
“Er is niets te doen in Gaasbeek”, zucht Costanza.

5. Carletto

Zoontje Carletto wordt groter.
Hij is geen baby meer.
De dieren en de natuur vindt hij heel leuk.
Hij speelt graag.
Het kasteel en het park zijn voor hem één grote speeltuin.

6. Vrienden

Hun vrienden gaan ook weg uit Italië.
Ze komen naar het kasteel.
Die vrienden zijn filosofen, schrijvers en dichters.
Ze vinden hier samen een nieuwe thuis.
Het is hier veilig.

7. Thuis

Weet je waar Giuseppe, Costanza en hun vrienden het liefst zijn?
In de bibliotheek bij het warme vuur.
De vrienden lezen en praten hier de hele dag.
Carletto leest niet zo graag.
Hij speelt liever in de gangen.

Iedereen houdt van het kasteel.
Ze zijn gelukkig.

8. Tranen

Carletto is bijna volwassen.
Dan gebeurt er iets heel ergs.
Hij wordt ziek en sterft.

Zijn ouders huilen en huilen.
Ze willen weg.
Het kasteel is geen thuis zonder hun kind.

Giuseppe en Costanza reizen terug naar Italië.
Ze komen nooit meer naar het kasteel.

9. Voor altijd

In de tuin van het kasteel staat nu een mooie steen.
Hier lees je de naam 'Carletto'.
We vergeten hem niet.
Het kasteel is voor altijd zijn thuis.

Ik ben de guasca

Ik ben de guasca.
Aangenaam!
Ik kom uit Zuid-Amerika.
Ik groei daar in heel veel tuinen.
Weet je waarom?
Mijn bladeren geven smaak aan de aijaco.
Dat is een soort soep.
Jazeker, ik ben een kruid.

Hoe ik naar Europa kwam?
Wel ...
Ik nam de boot.
Samen met aardappelen.

In Europa begon ik opnieuw te groeien.
Eerst in tuinen.
Maar de mensen vonden mij niet leuk.
Weet je hoe ze mij noemen?
Onkruid!

Nu groei ik overal.
Op het voetpad. Tussen cement. In het bos.
Heb je mij al eens gezien?

Ik hou best van Europa.
Wel niet van elk seizoen.
Ik groei vanaf augustus.
Tot in december.
Dan slaap ik enkele maanden.
En daarna groei ik verder ...

Stap voor stap vind ik mijn weg.
Soms ziet een vrouw mij en roept: "Vandaag eten we
aijaco!"
Dan zit ik in een soep en ben ik zo gelukkig.

Naar een tekst van Laura Vargas, Red Star Line Museum

Manneke Timpelentee

1. Er was eens

een man. Hij heet Manneke Timpelentee.

Hij is een visser.

Manneke Timpelentee woont met zijn vrouw aan zee.

Ze zijn arm en wonen in een klein huis.

2. Tovervis

Manneke Timpelentee vangt een kleine vis.

De vis is een tovervis.

Hij praat!

Hij smeekt: "Gooi mij terug in zee en je mag alles wensen.

Alles wat er is."

Manneke Timpelentee gooit de vis in de zee.

Hij gaat naar huis. Zonder vis.

De visser vertelt het verhaal aan zijn vrouw.

Zijn vrouw is kwaad.

Ze zegt: "Ga terug naar zee en roep de vis.

Ik wil een mooi huis in onze straat!"

3. De wens

Manneke Timpelentee gaat naar zee en roept: "Visje, visje uit de zee!"

De vis antwoordt: "Wat wens je, Manneke

Timpelentee?"

"Ik wens niets, mijn vrouw wel.

Ze wenst een mooi groot huis."

De vis zegt: "Ga naar huis. Daar staat een heel groot huis. Loop snel!"

4. Meer wensen

Manneke Timpelentee loopt naar huis.

Hij ziet het al van ver. Wat een groot huis! Wat een mooi huis!

Manneke Timpelentee is tevreden.

En zijn vrouw?

Ze wil meer.

Ze wil meubels voor het huis.

Ze wil ook nieuwe kleren.

En een grote auto voor op de weg.

5. Alles nieuw

Manneke Timpelentee loopt weer naar de zee.

Hij roept: "Visje, visje uit de zee!"

De vis is er meteen en vraagt: "Wat wens je, Manneke Timpelentee?"

"Ik wens niets, mijn vrouw wenst nieuwe meubels.

En nieuwe kleren.

En een grote auto.

Dat past bij het grote huis."

De vis zegt: "Jij vraagt en ik doe.

Ga kijken, je nieuwe kleren liggen thuis."

Manneke Timpelentee gaat snel naar zijn grote huis met nieuwe meubels.

Hij draagt zijn nieuwe kleren.

En rijdt in zijn grote auto door het dorp.

En zijn vrouw?

Is ze nu tevreden?

Nee hoor. Arm Manneke Timpelentee.

Ze wil meer.

Ze zegt: “Roep de tovervis terug uit de zee.”

6. Macht

Manneke Timpelentee gaat naar zee en roept: “Visje, visje uit de zee!”

“Wat wens je, Manneke Timpelentee?”

“Ik wens niets, mijn vrouw wenst alle macht van de wereld!”

De kleine vis wordt plots een grote vis.

Een reus van een vis!

Hij roept: “Alle macht willen? Dat gaat te ver! Ga naar huis en kijk!”

De tovervis duikt in de golven en verdwijnt.

7. Alles weg

Manneke Timpelentee draagt opnieuw zijn oude broek.

Hij stapt naar huis. Weg is het grote huis.

Weg zijn de mooie meubels, de nieuwe kleren en de auto.

Het huis is opnieuw klein.

Manneke Timpelentee is tevreden.

Maar zijn vrouw vindt het niet fijn.

Colofon

Coördinatie

Katrijn D'hamers, Elien Doesselaere, Ilona Plichart

Eindredactie

Birgit Geudens, Ilona Plichart en Annemie Vanthienen

Redactie

- Biniam wordt kampioen: Hugo Verhenne (DVV Midwest)
- Het zandmannetje: Katrijn D'hamers (FARO)
- De hoed en de soldaat: Sophie Gyselinck (ADV N | archief voor nationale bewegingen)
- Mira heeft magie: Jacqueline van Leeuwen (FARO)
- Het damast van Buda: Birgit Leenknecht (Texture)
- De winkel van Martina: Kris Geysen (Museum Plantin-Moretus)
- Het monster van Nian: Elien Doesselaere (FARO)
- Een thuis voor Magda: Barbara Struys (Openluchtmuseum Bokrijk)
- Prins George en de grote boot: Louise Vermeersch (Erfgoedcel Brugge)
- Het kasteel: Leen Dehaut en Liesa Thibaut (Kasteel van Gaasbeek)
- Ik ben de guasca: Ilona Plichart – naar een tekst van Laura Vargas
- Manneke Timpelentee: Chantal Delvaux

Coaching

Ilona Plichart

Vormgeving

Silke Theuwissen

Illustraties

Elena Molinari

Druk

Daddy Kate

Wettelijk depot

D/2024/11.524/2

Verantwoordelijke uitgever

Olga Van Oost, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Grasmarkt 105 bus 44, 1000 Brussel

Met de steun van

Literatuur Vlaanderen

April, 2024

© 2024 FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw. Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de auteurs.

